

ЦИКЛОГРАММА

Тамыз 4 апта

3 жас орта топ

Күн тәртібі	Дүйсенбі 21.08.2023ж	Сейсенбі 22.08.2023ж	Сәрсенбі 23.08.2023ж	Бейсенбі 24.08.2023ж	Жұма 25.08.2023ж	
Балалардың далада қабылдау	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: Жазда келді көнілді, жаз туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көніл-күй орнатуға ойындар үйымдастыру. Жағымды жағдай орнату.					
Таңғы гимнастика	«Менің балабақшам» жазғы сауықтыру кезеңінен алған әсерлері туралы әңгімелесу.	Дене шынықтырудың пайдасы туралы әңгімелесу.	туған өлкенің көрікті жерлері мен табиғаты туралы әңгімелесу.	«Мен атамның көмекшісімін» әңгімелесу.	«Адалдық, достық, тәртіп әңгімелесу.	
	Музика әуенімен таңертеңгілік жаттығулар қешені. Жаттығу түрі - таяқшамен әуенімен Тамыз айының 4 -- аптасына арналған жаттығу қешені қосымша тігілген. (Жалпы дамытушы жаттығулар, қымыл белсенділігі, ойын әрекеті).					
Гигиеналық шаралар	Сау болсын деп деніміз, Шынығамыз беріміз. Ерте оян, ерте тұр, Алға қадам жасаймыз, Жаттығуды бастаймыз, Денсаулықты шынықтыр! Тамақ ішу мәдениетін, үстелде отыру, тамақтану, асхана құралдарын дұрыс ұстау мәдениетін қалыптастыру және сақтау (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің әнбек әрекеті)	Ойын- жаттығу				
Таңғы асқа дайындық						
Таңғы ас						
Тәрбиесі мен балалардың әркін әрекеті	Табиғаттағы өзгерістерді тамашалату. Құмда	«Алтын сақа», «Соқыр теке» қымылды	Куыршақ театры. «Бауырсақ»	Ата-аналармен бірлескен әрекетте алдын-ала үйде	«Көнілді доп» үйірмесі: Суда доптармен ойнату	

	<p>айтып, түсіндіру.</p> <p>Балабақшадан шыққанда өте абай болу керектігін түсіндіру.</p> <p>Еңбекке баулу: Құргак жапырақтарды бір жерге жинау.</p> <p>Мақсаты: Балаларды тырмамен дұрыс жұмыс істеуге үйрету;</p> <p>Шелектерді белгілі мөлшерге дейін толтыруға үйрету;</p> <p>Кимылды ойын: «Торғайлар мен автомобилдер»</p> <p>Мақсаты: Жол ережелері туралы білімдерін бекіту;</p> <p>Жолда жүру тәртібін есте сактауға баулу;</p> <p>Қажетті материалдар: рөлдер, қалақша, шелек, машиналар.</p>	<p>бұлағы Тәрбиеші сұрақтары</p> <ul style="list-style-type: none"> - Бұлт дегеніміз не? - Бұлттардың түсі қандай болады? - Бұлттар неден тұрады? (сан жетпейтін су тамшыларынан немесе мұз түйіршіктерінен) - Бұлттардың қандай түрлерін білесіндер? (түйдек бұлттар, шарбы бұлттар, қат – қабат бұлттар, тұнерген наизғайлы бұлттар) - Неге түйдек бұлттар дейміз? (олар аспанда түйдек – түйдек болып тұрады) - Шарбы бұлттар неге ұқсайды? (ақ ұлпага, мамыққа, жақсылап аңғарып қарасан олардан таныс бейнелерді 	<p>жүргізеді.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Қандай үй гүлдерін білесіндер? - Қандай дала гүлдерін білесіндер? - Олардың қандай айырмашылығы бар? - Сендерге қандай гүлдер ұнайды? Неге? - Сендердің үйлерінде ғұл бар ма? Қандай? - Оларды қалай күтесіндер? - Гүлдер жақсы өсу үшін не істеу керек? <p>Еңбекке баулу:</p> <p>Гүл еgetін алаңда жұмыс (тазалау, қопсыту)</p> <p>Мақсаты:</p> <p>Бірлесе жұмыс істей білу іскерліктерін тиянақтау, гүлдердің өсуі</p>	<p>Бұл не? (Шыбын) Тор токуға шебер – ақ</p> <p>Бірақ киім тікпейді Өнері де өнер – ақ</p> <p>Бірақ іci бітпейді (Өрмекші)</p> <p>Күжынаған жұмысқер</p> <p>Бірлескенде тым іскер (Кұмырсқа)</p> <p>Тәрбиеші сұрақтары:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Жұмбак жауаптарының шешуінде айтылғандарды бір сөзben нелер деп атайдыз? (жәндіктер) - Тағы қандай жәндіктерді білесіндер? (көбелек, құрт, т. б) - Қандай жәндік гүлдерді тозандандырады? (аралар) - Жәндіктер қайда тіршілік етеді? (бақтарда, ағаштарда, су 	<p>дұрыс пайдалануға баулу.</p> <p>Кимылды ойын: «Ұшақтар»</p> <p>Мақсаты:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Жол жүру ережелерін сактауға үйрету; -Жұқ көліктегі туралы білімдерін бекіту; <p>Қажетті материалдар: қалақшалар, шелек, сыпырғыштар.</p>
--	--	--	--	--	---

<i>Серуенген оралу</i>	Балалардың дұрыс шешінуін, шкафқа киімдерін орналастыру тәртібін бақылау. Жинақылыққа тәрбиелеу. Мәдени-гигиеналық талаптарды орындауларын қадағалау (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)									
<i>Түскі ас</i>	Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аzdan алып, шусыз жеуді үйрету. балалардың назарын тағамға аудару ; тағамның атымен таныстыру, бата айтқызы Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтан соң ауыздарын шауды қадағалау. өзіне-өзі қызмет ету									
<i>Күндізгі үйкө</i>	Балалардың тыныш үйкетауына жағымды жағдай орнату <table border="1" style="width: 100%;"><tr><td style="width: 25%; padding: 5px;">Қияр мен қырыққабат ертегісін оқып беру.</td><td style="width: 25%; padding: 5px;">Құлын, қозы, лак. ертегісін оқып беру.</td><td style="width: 25%; padding: 5px;">Мысық, этеш және түлкі ертегісін оқып беру.</td><td style="width: 25%; padding: 5px;">Мысық неге тамақ ішкен сон жуынады? ертегісін оқып беру.</td><td style="width: 25%; padding: 5px;">Баяу музыка тындалу</td></tr></table>					Қияр мен қырыққабат ертегісін оқып беру.	Құлын, қозы, лак. ертегісін оқып беру.	Мысық, этеш және түлкі ертегісін оқып беру.	Мысық неге тамақ ішкен сон жуынады? ертегісін оқып беру.	Баяу музыка тындалу
Қияр мен қырыққабат ертегісін оқып беру.	Құлын, қозы, лак. ертегісін оқып беру.	Мысық, этеш және түлкі ертегісін оқып беру.	Мысық неге тамақ ішкен сон жуынады? ертегісін оқып беру.	Баяу музыка тындалу						
<i>Ұйқыдан тұру</i>	Қандай ғажап керемет, Әсем есік ашылды. Тұрлі - түсті бояулар, Аспанда жайылып шашылды Ұйқым шайдай ашылды									
<i>Бесін асқа дайындық. Бесін ас.</i>	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдануды жетілдіру. тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аzdan алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң аузын шауды қадағалау(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)									
<i>Тәрбиеші мен баланың еркін әрекеті</i>	Сюжетті-рөлдік ойын: «Дәрігер»	«Жедел жәрдем» театрландырылған ойын.	«Тамшылар» боямағын бояу.	«Су әлемі» мультфілімін көрсету.	«Жыл мезгілі» туралы не білесін?					
<i>Серуенге дайындық</i>	Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстасу және жинау. Серуенге қызығушылық туғызу; балалармен жеке әңгімелесу; серуенге ойын материалдарын таңдау; серуенде балаларды әрекет етуге ынталандыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)									
<i>Серуендеу</i>	Табиғат аясына серуендеу. Қимылды ойын:	«Ханталапай» ұлттық ойыны.	Таза ауада тыныс алу. Қимылды ойын:	Auya-райын тамашалау. Қимылды ойын:	Табиғатқа қызығушылықп ен қарастау.					

ЦИКЛОГРАММА

Тамыз 5 апта

3 жас орта топ

Күн тәртібі	Дүйсенбі 28.08.2023ж	Сейсенбі 29.08.2023ж	Сәрсенбі 30.08.2023ж	Бейсенбі 31.08.2023ж	
Балаларды далада қабылдау	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: Жазда келді көңілді , жаз туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар үйимдастыру. Жағымды жағдай орнату.	«Тәрбиеші» сюжеттік-рөлдік оыйнын ойнату.	«Аспазшы» сюжеттік-рөлдік оыйнын ойнату.	«Медбике» сюжеттік-рөлдік оыйнын ойнату.	«Музыка жетекшісі» сюжеттік-рөлдік оыйнын ойнату.
Таңғы гимнастика	<p style="text-align: center;">Музыка әуенімен таңтеренгілік жаттығулар кешені. Жаттығу түрі - таяқшамен әуенмен Тамыз айының 4 -- аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тігілген. (Жалпы дамытушы жаттығулар, қымыл белсенділігі, ойын әрекеті).</p>				
Гигиеналық шаралар	Ойын- жаттығу				
Таңғы асқа дайындық	<p>Сау болсын деп деніміз, Шынығамыз бәріміз. Ерте оян, ерте тұр, Алға қадам жасаймыз, Жаттығуды бастаймыз, Денсаулықты шынықтыр! Тамақ ішү мәдениетін, үстелде отыру, тамақтану, асхана құралдарын дұрыс ұстау мәдениетін қалыптастыру және сақтау (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің енбек әрекеті)</p>				
Таңғы ас					
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	«Мен атамның көмекшісімін» тақырыбында әңгімелесу;	«Айбарыасқақ – Атазаң» Қазақстан Республикасы Конституциясы құнанарнанғанме		«Қош бол жайдары жаз» музикалық іс шараны үйимдастыру	

<p>бар? - Сендерге қандай гүлдер ұнайды? Неге? - Сендердің үйлерінде гүл бар ма? Қандай? - Оларды қалай күтесіндер? - Гүлдер жақсы өсу үшін не істей керек? Еңбекке баулу: Гүл егетін аланда жұмыс (тазалау, қосыту) Мақсаты: Бірлесе жұмыс істей білу іскерліктерін тиянақтау, гүлдердің өсуі туралы білімдерін қалыптастыру. Қимылды ойын: «Қай топ тез жиналады?» Мақсаты: -Жүру және жүгіру барысында бір – біріне соқтығыспай еркін жүрге үйрету; -Тәрбиеші </p>	<p>(Өрмекші) Күжинаған жұмысқер Бірлескенде тым іскер (Кұмырсақ) Тәрбиеші сұрақтары: - Жұмбак жауаптарының шешуінде айтылғандарды бір сөзben нелер деп атамыз? (жәндіктер) - Тағы қандай жәндіктерді білесіндер? (көбелек, күрт, т. б) - Қандай жәндік гүлдерді тозандандырады? (аралар) - Жәндіктер қайда тіршілік етеді? (бақтарда, ағаштарда, су тоғандарында)</p>	<p>сақталмаса жол апаты болуы әбден мүмкін екенін түсіндіру.</p> <p>Еңбекке баулу: Аланды жинау. Мақсаты: Сыпырғыштарды дұрыс пайдалануға баулу.</p> <p>Қимылды ойын: «Ұшақтар» Мақсаты: -Жол жүру ережелерін сақтауға үйрету; -Жүк көліктері туралы білімдерін бекіту;</p>	<p>Еңбекке баулу: Құстарды тамактандыру Мақсаты: -Қарапайым тапсырмаларды өз бетінше орындауға қалыптастыру; -Жануарларды бағуға деген ниетін арттыру; Қимылды ойындар: «Ұядағы құстар» Мақсаты: -Жүру және жүгіру барысында бір – біріне соқтығыспай еркін жүрге үйрету; -Тәрбиеші тапсырмасын бұлжытпай орындауға үйрету;</p>	<p>иit»</p> <p>Мақсаты: -Жүру және жүгіру барысында бір – біріне соқтығыспай еркін жүрге үйрету; -Тәрбиеші тапсырмасын бұлжытпай орындауға үйрету; Қажетті материалдар: қалақшалар, машиналар, күршактар.</p>
--	---	--	--	--

	<p>тапсырмасын бұлжытпай орындауға үйрету; Қажетті материалдар: ұсақ ойыншықтар, қалақшалар мен шелек.</p> <p>Еңбекке баулу: Аланды қоқыстардан тазалау. Мақсаты: Үлкендерге көмек беруге, үлкендер еңбегін қадірлеуге тәрбиелеу. Қимылдыойын: «Аюлар мен аралар» Мақсаты: - Жұру және жүгіру барысында бір – біріне соқтығыспай еркін жүргүге үйрету.</p>			
<i>Серуеннен оралу Түскі асқа дайындық</i>	Балалардың дұрыс шешінүін, шкафқа киімдерін орналастыру тәртібін бақылау. Жинақылыққа тәрбиелеу. Мәдени-гигиеналық талаптарды орындауларын қадағалау (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)			
<i>Tүскі ас</i>	Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; Тамақтану алдында мүқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. балалардың назарын тағамға аудару ; тағамның атымен таныстыру, бата айтқызы Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтан соң ауыздарын шаоды қадағалау. өзіне-өзі қызмет ету			
<i>Күндізгі үйқы</i>	Балалардың тыныш үйқытауына жағымды жағдай орнату	Бесік жырын айту	Ертегі тындату	Музыка қосу
<i>Үйқыдан тұру</i>	Қандай раждап керемет, Әсем есік ашылды. Тұрлі - тұсті бояулар, Аспанда жайылтып шашылды		Әке мен бала ертегісін оқу	Музыка қосу

ЦИКЛОГРАММА

Тамыз 1 апта

3 жас орта топ

Күн тәртібі	Дүйсенбі 31.07.2023ж	Сейсенбі 01.08.2023ж	Сәрсенбі 02.08.2023ж	Бейсенбі 03.08.2023ж	Жұма 04.08.2023ж
Балалардың далада қабылдау	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: Жазда келді көнілді, жаз туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және кетеріңкі қоңыл-куй орнатуға ойындар үйымдастыру. Жағымды жағдай орнату. «Дәндер патшальғы» альбомын корсету.	«Нан дастарханның байлықы» такырыбында әңгімелесу.	«Наубайхана» туралы әңгімелесу.	«Алқапта не өседі?» әңгімелесу.	«Жемістер мен көкөністер» әңгімелесу.
Таңғы гимнастика	Таңғы жаттығу кешені Мақсаты: Жалпы даму жаттығуын жасай отырып, баланы шындау. Тамыз айының 1-аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тігілген (Жалпы дамытушы жаттығулар, қымыл белсенділігі, ойын әрекеті)..				
Гигиеналық шаралар	Сауықтыру шаралары: Ауызды жуу, жылды сумен шаю. Ас мәзіріне отыру. Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты таусып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуда тәрбиелеу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)				
Таңғы асқа дайындық	Ойын- жаттығу : Ас ішерде күнде біз Сейлемейміз күлмейміз Астан басқа өзгені Елемейміз, білмейміз				
Тәрбиесінің мен балалардың еркін әрекеті	Қымылды ойын «Тырналар», «Түйілген орамал», «Арқан тартыс»,	Құммен, сумен ойындар: суда сурет салғызу	Гүлдерді бақылаут, су күйгізу Күннің гүлдерге әсерін бақылату .	«Жазғы бал» би сайысын өткізу	Кітап орталығының жаңа кітабтарымен таныстырып жаңа ертеңі оқып беру

			«Құлпырған әлем» шығармашылық шеберханасыны н жұмысын ұйымдастыру. Балалардың қалауы бойынша жеке немесе топтасып, әртүрлі материалдардың көмегімен бүйымдар жасауларына жагдай жасау)		
<i>Серуенге дайындық</i>	Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Кіім шкафтарын таза ұстau және жинау. Серуенге қызығушылық туғызу; балалармен жеке әңгімелесу; серуенге ойын материалдарын таңдау; серуенде балаларды әрекет етуге ынталандыру. өзіне-өзі қызмет ету дағдылары				
<i>Күндізгі серуен</i>	Кемпірқосақты бақылау Жұмбақ Аспанда әсем белбеуді, Алып белге буынсам. (Кемпірқосақ) Бақылау: Балалармен кемпірқосақтың құбылысын бақылау. Оның қай	Тұманды бақылау Жұмбақ Каратаудың басында Киік кетіп барады Қол аяғы бауырына Тиіп кетіп барады. (Тұман) Бақылау: Табигаттағы тұманды бақылау	Шырша, қарағай жеке ағаштарын бақылау. Жапырақты ағаштармен салыстыру. Жұмбақ Үстінде жасыл тоны бар. Балаларды куантар. (Шырша)	Aua райын бақылау Жұмбақ Тырсылдан түседі, Жер бетіне жетеді. Жер бетіне жеткен соң, Файып болып кетеді. (Бұршақ) Бақылау: Ауа райының құбылмалы сәттерін	Құртты бақылау Жұмбақ Отырмайды, тұра алмайды, Жер астында бұраңдайды. (Құрт) Бақылау: Балалардың құрт туралы білімін толықтыру: топырақта мекендейді, күндіз қатты жаңбырдан кейін топырақтың бетіне шығады, пйдасы, зияны

	Балалардыасфальт тасуретсалуғакөніл дерінаудару, өзінің ойыншықтарымен ойнауға, бір-бірімектілтабысу дағдыларын арттыру.	Ынталандыру. <i>Өз бетімен ойындар: Құмда ойыншықтармен ойнау</i> Құммен ойнау әдістерімен түрлендіру. қызығушылықтарын арттыру, шығармашылықтарын дамыту. Әр балаға өз әрекеттерін үйымдастыруды үйрету.	Жапырактары ине тәріздес қатты келеді <i>Қимылды ойын: «Бөркінді тап»</i> Жоғарыға секіруге үйрету; физикалық сапасын шапшаңдығын, ептілігін ұйымдастыру қажеттілігін жалғастыру. <i>Еңбек:</i> <i>Өз бетімен ойындар:</i>	
<i>Серуенниен оралу Түскі асқа дайындық</i>	Балалардың дұрыс шешінуін, шкафқа киімдерін орналастыру тәртібін бақылау. Жинақылыққа тәрбиелеу. Мәдени-гигиеналық талаптарды орындауларын қадағалау (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)			
<i>Түскі ас</i>	Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтау, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Балалардың назарын тағамға аудару; тағамның атымен таныстыру, бата айтқызы Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас күралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау. өзіне-өзі қызмет ету			
<i>Күндізгі үйкө</i>	Балалардың тыныш үйкетаудына жағымды жағдай орнату	<i>Шалқан ертегісін оқып беру.</i>	<i>Бауырсақ ертегісін оқып беру.</i>	<i>Мысық, этеш және түлкіертегісін оқып беру.</i>
<i>Үйқыдан тұру</i>	Төсек үсті жаттығулары. 1. Велосипед жаттығуы. Қол мен аяқты жоғары көтеріп, аяқты кезекпен сермеу. 2. Қайық жаттығуы. Ишпен жату, қолдар иектің астында. Жоғарытартылып, еңкею, тербелу.			Баяу музыка тындалу.

3. Ауыртастаркөтеру. Алакандыжұмып, қолдыжартылайкөтеріп – түсіру
 4. Шаңғыжаттығуы. 2 аяқтытізегебүгіп, кезекпенсозып - жинау. Табандытөсекүстінеүйкеу.
 5. Ашулымысық. Тізементүріп, белдібүкірейтіп, бастытөмен түсіру. 6. Мейірімдімисық. Белдібүгіп, бастыжогарыкөтеру.

II. Жалпыденежаттығулары.

- 1) Арқағаарналған «Ауа - райы» жаттығуы. Балаларбірініңартынабірітүріп, алдыңғытүрганбалаланыңарқасынаэттүрлімассаждаржасайды.
- 2) Басқа және қолға арналған массажды қолғаптармен жасалатын жаттығулар
- 3) Мойынға арналған массажды жөкемен жаттығу

III. Алақан мен аяққа арналған жаттығулар.

- 1) Алақанға арналған «Кірпі» жаттығуы. Тікенек допты алақанға салып, айналдыру.
- 2) Табанға арналған жаттығу
- 3) Бақайға арналған жаттығу

IV. Нұктелі массаж.

- A) Тамағымыз ауырмау үшін, қолымызбен тамағымызды жоғары - төмен уқалаймыз
- Б) Түшкіріп, тұмауратпау үшін, нұсқаушы саусағымызбен танауымыздың екі жағын кезектеп үйкейміз.
- В) Қолымызды маңдайымызға қойып уқалаймыз.
- Г) Құлағымызда ауырмау үшін, нұсқаушы және оргаңғы саусағымызбен құлағымызды алдынан және артынан уқалаймыз. Керемет балалар, бізге ешқандай сұық тиу кедергі болмайды (алақанын уқалау)

V. Тыныс алу жаттығулары

Тыныс алу жаттығулары өкпенің жұмысын жетілдіріп, қан айналымын жақсартады. (үрлеу әдісі)
 (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)

Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Ұқыпты тамактану дағдыларын, ас құралдарын қолдануды жетілдіру. тамактану алдында мұқият жуынуды, тамактану әдебін сақтаң, асты аз-аздан алғып, шусыз жеуді үйрету. Тамактан соң аузын шаоды қадағалау(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Тәрбиеші мен баланың еркін әрекеті	«Дәрігер» сюжеттік-рөлдік ойыны.	«Мейрамхана» сюжеттік-рөлдік ойыны.	«Ұшакта» сюжеттік-рөлдік ойыны.	Мамандық туралы тақпак айтуды.	«Мамандықтар» боямақ бояуды.
Серуенге дайындық	Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұсташа және жинау. Серуенге қызығушылық туғызу; балалармен жеке әңгімелесу; серуенге ойын материалдарын таңдауды;				

	серуенде балаларды әрекет етуге ынталандыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
<i>Серуендеу</i>	«Күш сыйнасу» ойны.	«Тақия тастамақ» ойны.	Өз еріктепі бойынша ойын әрекеті.	Серуен кезіндегі күндізгі іс-әрекетін қайталау, толықтыру.	«Ақ серек, көк серек» ойны.
<i>Үйге қайту Ата-анага кеңес</i>	«Дәндер патшалығы» табиғи материалдан жасанды заттар жасау.	Балалармен наубайханашы жұмысы туралы сөйлесу.	Нанды қолдан пісіруден анасы мен баласының, әжесі мен немересінің бірлескен әрекетін балаларына көрсету.	Ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру.	Үйде нан туралы тақпақ, мақал-мәтелдер жаттау.

Циклограмманы толтырған тәрбиеші: Ракишева А.С

Жармуқанова А.Б

Циклограмманы тексерген әдіскер:

	ішіндегі затты ұстап көріп, пішінін анықтату, ойыншықты алған соң атын , түсін айтқызы сөйлеу дагдысын дамыту		ойнату		
<i>Серуенге дайындық</i>	Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұсташа және жинау. Серуенге қызығушылық туғызу; балалармен жеке әңгімелесу; серуенге ойын материалдарын таңдау; серуенде балаларды әрекет етуге ынталандыру.өзіне-өзі қызмет ету дағдылары				
<i>Күндізгі серуен</i>	<p>Ауа райын бақылау Жұмбак Тырыслап түседі, Жер бетіне жетеді. Жер бетіне жеткен соң, Гайып болып кетеді. (Бұршақ)</p> <p>Бақылау: Ауа райының құбылмалы сәттерін бақылауга, салыстыруға Үйрету (кун шықты – ыстық болды, жаңбырдан кейін шөптер көтеріліп есіп қалды, ашық аспан, жылы жел). Кимылды ойын:</p>	<p>Кемпіркосақты бақылау Жұмбақ Аспанда әсем белбеуді, Алып белге бұйнсам. (Кемпіркосак)</p> <p>Бақылау: Балалармен кемпіркосақтың құбылысын бақылау. Оның қай кезде пайдада болатынын айту, қараяу және олардың түстерін айту. Табигат құбылыштарының сүйіспеншілікпен қараяу.</p>	<p>Тұманды бақылау Жұмбақ Қаратадың басында Киік кетіп барады Киік кетіп барады. (Тұман) Бақылау: Қол аяғы бауырына Тиіп кетіп барады (Тұман)</p> <p>Бақылау: Табигаттағы тұманды бақылау ол туралы түсініктерін көңеңту. Жыл мезгіліндегі құбылыстар туралы нақты білімдерін қалыптастыру.</p> <p>Кимылды ойын: «Жасырған затты тауып ал» Эр бағытта жүріп, жасырған затты тауып алу, жылдамдыққа тәрбиелеу, ойын шарттарын бұзбай ойнау.</p> <p>Еңбек: Бақшада жұмыс</p>	<p>Шырша, қарағай және ағаштарын бақылау. Жапырақты ағаштармен салыстыру. Жұмбақ Устінде жасыл тоны бар. Балаларды қуантар. (Шырша)</p> <p>Бақылау: Балаларды ағаштардың құрылымын салыстырумен, қарастыруға қызықтыру: шырша мен қарағай; олардың белгілерін ажыратуға үйрету: бұтақтардың</p>	<p>Тұманды бақылау Жұмбақ Қаратадың басында Киік кетіп барады Қол аяғы бауырына Тиіп кетіп барады. (Тұман) Бақылау: Табигаттағы тұманды бақылау ол туралы түсініктерін көңеңту. Жыл мезгіліндегі құбылыстар туралы нақты білімдерін қалыптастыру.</p> <p>Кимылды ойын: «Жасырған затты тауып ал» Эр бағытта жүріп, жасырған затты тауып алу, жылдамдыққа тәрбиелеу, ойын шарттарын бұзбай ойнау.</p> <p>Еңбек: Бақшада жұмыс</p>

<p>«Допты дәлден тигіз»</p> <p>Балаларды дұрыс дәлден допты тузу лақтыру арқылы ойынды жалғастыру, аракашықтықты сактау.</p> <p>Өз бетімен ойнау:</p> <p>«Сабынды сумен ойнау»</p> <p>Табақшаға көпіршікті жинап, дөңгелек көпіршіктерін жіберу немесе дайын көпіршіктерді қолданып үрлең, ойынауды жалғастыру.</p>	<p>Кімбылды ойын:</p> <p>«Түрлі түсті автомобилдер»</p> <p>Түстерді білу, білімін түйіндеу, балаларды дыбысқа сай қозғалуға үйрету.</p> <p>Балаларды жолдастарымен достық қарым-қатынаста болуга тәрбиелеу.</p> <p>Еңбек:</p> <p>Табиғат бұрышындағы жұмыс, Балаларды бөлме гүлдерін күтүге үйрету:</p> <p>жапырақтарын сұрту, су бұрку.</p> <p>Өзбетімен ойнадар:</p> <p>Асфальтқабормеңсурет салу</p> <p>Балаларды асфальт тасуретсалуға көніл дерінаудару, өзінің ойыншықтарымен ойнауға, бір-біріmentтілтабысу дағдыларын арттыру.</p>	<p>Кімбылды ойын:</p> <p>«Жасырған затты тауып ал»</p> <p>Әр бағытта жүріп, жасырған затты тауып алу, жылдамдықта тәрбиелеу, ойын шарттарын бұзбай ойнау.</p> <p>Еңбек: Бакшада жұмыс істеу.</p> <p>Кеконістерді суару.</p> <p>Өсімдіктерді өз бетімен суаруға үйретуін қалыптастыру (с уару ережелерін сактау).</p> <p>Өзбетімен ойнадар:</p> <p>Шашындау</p> <p>Балалардың жағалаудың күнделігін салыстыру.</p>	<p>Кімбылды ойын:</p> <p>«Жасырған затты тауып ал»</p> <p>Әр бағытта жүріп, жасырған затты тауып алу, жылдамдықта тәрбиелеу, ойын шарттарын бұзбай ойнау.</p> <p>Еңбек: Бакшада жұмыс істеу.</p> <p>Кеконістерді суару.</p> <p>Өсімдіктерді өз бетімен суаруға үйретуін қалыптастыру (с уару ережелерін сактау).</p> <p>Өзбетімен ойнадар:</p> <p>Шашындау</p> <p>Балалардың жағалаудың күнделігін салыстыру.</p>	<p>іsteу. Кеконістерді суару</p> <p>Өсімдіктерді өз бетімен суаруға үйретуін қалыптастыру (суару ережелерін сактау).</p> <p>Өсімдіктерге ұқыпты карауга тәрбиелеу.</p> <p>Үлкендерге көмек көрсетуге ынталандыру.</p> <p>Өз бетімен ойнадар:</p> <p>Құмда ойыншықтармен ойнау</p> <p>Құммен ойнау әдістерімен түрлендіру.</p> <p>кызыгуышылықтарын арттыру, шығармашылығын дамыту.</p>
--	---	---	---	---

	<p>3) Мойынга арналған массажды жөкемен жаттығу.</p> <p>III. Алақан мен аяққа арналған жаттығулар. Ұсақ саусақ моторикасын дамытуға және майтабанның алдын алуға зор әсер етеді.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Алақанға арналған «Кірпі» жаттығуы. Тікенек допты алақанға салып, айналдыру. 2) Табанға арналған жаттығу 3) Бақайға арналған жаттығу <p>IV. Нұктелі массаж. Суық тиоге және тұмауға қарсы жаттығулар жасау арқылы балалардың денсаулығын нығайту, дene сымбатын жетілдіру, қимыл - қозғалыс дағдыларын дамыту.</p> <p>А) Тамағымыз ауырмая үшін, қолымызбен тамағымызды жоғары - төмен үқалаймыз. (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)</p>				
Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Ұқыпты тамактану дағдыларын, ас құралдарын қолдануды жетілдіру. тамактану алдында мұқият жуынуды, тамактану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үрету. Тамактан соң аузын шаоды қадағалау(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Тәрбиесі мен баланың еркін әрекеті	«Дәндер патшалығы» ермексазбен жұмыс.	Нан суретін салу, ермексазбен мүсіндеу.	«Гажайып дәндер» ұжымдық жұмыс: дайын суреттерді дәндермен юбезендіру.	Жұмбақтар мен тақпактар сайысы.	Сюжетті-рөлдік ойын: «Аспазшы»
Серуенге дайындық	Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұсташау және жинау. Серуенге қызығушылық туғызу; балалармен жеке әңгімелесу; серуенге ойын материалдарын тандау; серуенде балаларды әрекет етуге ынталандыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Серуендеу	Табиғат аясына серуендеу. Қимылды ойын: «Анды ізіне қарап таңбы»	Серуенге қызығушылық туғызу. Еркін ойындар. Мақсаты: Балалардың көңіл-күйлерін көтеріп,	Таза ауада тыныс алу. Жаз мезгілі туралы әңгімелеу. Қимылды ойын: «Бақшадағы	Ауа-райын тамашалау. Қимылды ойын: «Тышқан мен мысық»	Табиғатқа қызығушылықпен қаралу. Қимылды ойын: «Қағып ал, да ата»

	«Бәйге»		«Жалаушаны тап»	«Жасырынбак»	Асық ойындарын ойнату.
<i>Үйге қайту Ата-анаға кенес</i>	Ата-аналардың балаларымен тұған өлкеміздің көрікті жерлері туралы әңгімелеу.	Ата-аналардың балаларымен «Жеті аталарын» үнемі сұрап отыруды өтіну.	Балалармен Ата Заң туралы әңгімелесуді үсіну.	Ата-аналардың балаларымен жазғы демалыс туралы сөйлесуді сұрау.	Ата-аналардың балаларымен санамақтарды қайталау.

Циклограмманы толтырган тәрбиеші: Ракишева А.С

Жармұқанова А.Б

Циклограмманы тексерген әдіскер:

ЦИКЛОГРАММА

Тамыз 3 апта

3 жас орта топ

Күн тәртібі	Дүйсенбі 14.08.2023ж	Сейсенбі 15.08.2023ж	Сәрсенбі 16.08.2023ж	Бейсенбі 17.08.2023ж	Жұма 18.08.2023ж
Балалардың далада қабылдау	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: Жазда келді көнілді, жаз туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және кетерінкі көңіл-күй орнатуға ойындар үйымдастыру. Жағымды жағдай орнату.				
Таңғы гимнастика	сюжетті рөлді оыйн «Дәрігер» Мақсаты: балалардың Мамандықтар туралы түсініктері қалыптасады. Күтілетін нәтиже: Дәрігер, емделушінің ара- қатынасын түсініп, ойнай алады.	сюжетті ролді оыйн «Шалқан» ертеғісі. Мақсаты: Балалар ертеғі кейіпкерлерін сомдауга дағдыланады	Құрылымдалған оыйны «Телефон» Мақсаты: естіген сөзді екінші балага бұлжытпай жеткізуіді үйренеді. Сөздік қоры дамиды.	оыйн «Күйршақ қонаққа дайындалуда» Ойынның мақсаты: ұзын- қысқа, жуан- жіңішке, ұзындығы бірдей өлшемдерді түснеді.	оыйн: «Ортақ атауына қарай топтастыр» Мақсаты заттың кез-келген ортақ атауы болатынын түсінеді
	Музыка әуенімен таңертегілік жаттығулар кешені. Тамыз айының 3--аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тігілген (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, оыйн әрекеті).				
Гигиеналық шаралар	Оыйн- жаттығу				
Таңғы асқа дайындық	Сау болсын деп деніміз, Шынығамыз бәріміз. Ерте оян, ерте тұр, Алға қадам жасаймыз, Жаттығуды бастаймыз, Денсаулықты шынықтыр! Тамақ ішү мәдениетін, үстелде отыру, тамақтану, асхана құралдарын дұрыс ұстау мәдениетін қалыптастыру және сақтау.				

ЦИКЛОГРАММА

Тамыз 3 апта

3 жас орта топ

Күн тәртібі	Дүйсенбі 14.08.2023ж	Сейсенбі 15.08.2023ж	Сәрсенбі 16.08.2023ж	Бейсенбі 17.08.2023ж	Жұма 18.08.2023ж
Балалардың далада қабылдау	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: Жазда келді көнілді, жаз туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және кетерінкі көңіл-күй орнатуға ойындар үйымдастыру. Жағымды жағдай орнату.				
Таңғы гимнастика	сюжетті рөлді оыйн «Дәрігер» Мақсаты: балалардың Мамандықтар туралы түсініктері қалыптасады. Күтілетін нәтиже: Дәрігер, емделушінің ара- қатынасын түсініп, ойнай алады.	сюжетті ролді оыйн «Шалқан» ертеғісі. Мақсаты: Балалар ертеғі кейіпкерлерін сомдауга дағдыланады	Құрылымдалған оыйны «Телефон» Мақсаты: естіген сөзді екінші балага бұлжытпай жеткізуіді үйренеді. Сөздік қоры дамиды.	оыйн «Күйршақ қонаққа дайындалуда» Ойынның мақсаты: ұзын- қысқа, жуан- жіңішке, ұзындығы бірдей өлшемдерді түснеді.	оыйн: «Ортақ атауына қарай топтастыр» Мақсаты заттың кез-келген ортақ атауы болатынын түсінеді
	Музыка әуенімен таңертегілік жаттығулар кешені. Тамыз айының 3--аптасына арналған жаттығу кешені қосымша тігілген (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, оыйн әрекеті).				
Гигиеналық шаралар	Оыйн- жаттығу				
Таңғы асқа дайындық	Сау болсын деп деніміз, Шынығамыз бәріміз. Ерте оян, ерте тұр, Алға қадам жасаймыз, Жаттығуды бастаймыз, Денсаулықты шынықтыр! Тамақ ішү мәдениетін, үстелде отыру, тамақтану, асхана құралдарын дұрыс ұстау мәдениетін қалыптастыру және сақтау.				

<i>Таңғы ас</i>	(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)				
<i>Тәрбиесін мен балалардың еркін әрекеті</i>	Кұрастырмалы материалдардан түрлі үйлерді жинал құрастыруды қалыптастыру	Ұлттық ойындар ойнату.	Әтеш пен тауықты бақылату. Мультифильм көруін үйдеңдастыру	Жігіттер шеруін өткізу	Балапанды тамашалату. Балапаннның денесіне тұмсығын, қанаттарын, көз бен аяқтарын жапсыруды жетілдіру
<i>Серуенге дайындық</i>	Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафттарын таза ұстасу және жинау. Серуенге қызығушылық туғызу; балалармен жеке әңгімелесу; серуенге ойын материалдарын таңдау; серуенде балаларды әрекет етуге ынталандыру. өзіне-өзі қызмет ету дағдылары				
<i>Күндізгі серуен</i>	Бақбақ гүліне бақылау жасау.	Бағдаршамды бақылау.	Күннің көзін бақылау.	Аула сыптыруышының еңбегін бақылау.	Құстарды бақылау
<i>Серуеннен оралу Түскі асқа дайындық</i>	Балалардың дұрыс шешінүін, шкафқа киімдерін орналастыру тәртібін бақылау. Жинақылыққа тәрбиелеу. Мәдени-гигиеналық талаптарды орындауларын қадағалау (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
<i>Түскі ас</i>	Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; Тамактану алдында мұқият жуынуды, тамактану әдебін сақтап, асты аз-аздан алғып, шусыз жеуді үйрету. балалардың назарын тағамға аудару ; тағамның атымен таныстыру, бата айтқызу Ұқыпты тамактану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамактан соң ауыздарын шауды қадағалау. өзіне-өзі қызмет ету				
<i>Күндізгі ұйқы</i>	Балалардың тыныш үйіншілдегі әсемдіктерін орнату Кияр мен қырыққабат ертеңін оқып беру. Құлыш, қозы, лақ. ертеңін оқып беру. Мысық, этеш және тұлқі ертеңін оқып беру. Мысық неге тамак ішкен соң жуынады? ертеңін оқып беру.				
<i>Ұйқыдан тұру</i>	(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)				

Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдануды жетілдіру. тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң аузын шауды қадағалау(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Тәрбиеші мен баланың еркін әрекеті	«Сабын көпіршіктерімен ойнау»	Күн мен жанбыр. Балалардың алаңынц bir шетінен немесе бөлменің қабыргасынан біразырақ жерге қойылған орындықтардың артында тізерлеп отырады да «терезеге» (орындықтың арқасындағы тесікке) қарайды. Тәрбиеші: «Аспан ашық, күн шығып тұр! Серуенге шығуға болады», - дейді. Балалар бүкіл аланда жүгіріп жүр. «Жанбыр! Тез үйге жүріндер!» деген сигналды естіп, бәрі өз орындарына қарай жүгіріп келіп, орындықтардың артына отырады. Тәрбиешіқайтадан: «Күншықты! Барындар,	Серуен кезіндегі күндізгі іс-әрекетін қайталау, толықтыру. Өз еріктери бойынша ойын әрекеті.	Кішкене өзен арқылы. Тәрбиеші екі сызық сызды да (үйдің ішінде жіпті пайдалануға болады) балаларға: мынау – «өзен», - дейді; оның үстіне тақтайдан көпір (ұзындығы 2-3м, ені 25-30см) салады да балаларға: «Көпір арқылы жүруді үйренейік», - деп ұсынады. Балалардың бір-біріне соктығыспай тек тақтайдың үстімен ғана жүрөін бақылай отырып, тәрбиеші балаларға суға құлап кетпеуі үшін жай жүрү керек деп ескертеді: балалар тақтаймен ары-бері 2-3 рет жүріп өтеді	Допты қуып жет. Тәрбиеші балаларға доп салынған кәрзенкені көрсетеді де аланың бір жағында өзімен бірге қатарласа тұруды ұсынады. Одан кейін кәрзенкеден доптарды алып, балалардан алысқа, әр жаққа лақтырады. Балалар доптарға жүгіреді, оларды алып кәрзенкеге салады. Ойын қайталаанды. Балалар қанша болса, доп та сонша болуы керек.